

Sirdsbalss aicina

Ne viens vien Jāpus gaida kā brīnumu, ko īpašu. Kas ir tas brīnums, ko gaidām, kā ligot, lai gūtu cerētās izjūtas, pārdzīvojumu, varbūt piedzīvojumu?

Folkloras zinātnājs, drustēnietis, Piltiņkalna saimnieks **OJĀRS RODE** atgādina, ka Jāņi ir no tāltālas senatnes. Tas ir

brīnums, ka tie aizvien kā tradīcija saglabājušies. “Zemapziņā saglabājies pirmatnējais, un tas liek šajā laikā svinēt. Varbūt neieliekam emocijas, izjūtas, bet svinam. Tauta laika gaitā ir mainījusies, bet pamatkodols ir palicis,” uzsver Ojārs un atzīst: “Senās dziesmas dziedam, bet neizprotam. Kas ir Jānis, Saules meita? To neredzam, ja redzētu, taptu jaunas dziesmas. Mums trūkst jaunrades, kas top saskaņā ar dabu, esam no tās aizgājuši.”

Ojārs arī skaidro, ka tautasdziesmās dzied, ka Jānīt's nāca pār kalniņu, nevis Jāņi. Ir Jāņa diena nevis Jāņu diena. “Neba jau tie, kam Jānis vārdā, nāk pār kalniņu, bet Dieva dēls Jānis. Tie ir dabas auglības svētki. Dabai jā-

būt līdzsvarā ar cilvēka dzīvi, mums jādomā ilglaicīgi, bet ne vienam mūžam. Išlaicīgums ir urbanizētās pasaules ietekme,” saka Ojārs.

Viņš pauž pārliecību, ka katram ir jāsaņem un jāizprot vispirms pašam sevi. “Ja ir vēlme sekot tradīcijām, ir tik daudz iespēju, tik daudz grāmatu par Jāņiem, to norisēm. Ja nezini, bet interesē, tikai jāpameklē. Jāļaujās izpausties tādām, kāds esi. Katrs līgo atbilstoši vietai, situācijai, cilvēkiem apkār, savai iekšējai vajadzībai, izjūtu dziļumam. Jāņi nav iekonservēti, parādās jaunas saistīšanas ar mūsdienu cilvēkiem. “Jāņa diena svēta diena par visām dienām” un reizē katram sava,” pārliecināts folkloras zinātnis un piebilst, ka ir cilvēki, kuri

“Pērn bij’ Jāņi, šogad Jāņi, citu gadu atkal Jāņi” – tikai katrs no mums, ejot Jāņos, atkal un atkal mainās pats un ierauga citādus Jāņus, jo pērn bij’ meita, šogad sieva, citu gadu – māmuliņa”. Tas tā īsuma labad un koncentrēti – aicinājums

katram dalīties ar savu Jāņu pieredzi – šodien, šeit un tagad, un atminēties, ka atkārtotums, atkārtošana ir tradīcijas pamatpazīme, bet katrs atkārtotums ietver sevī variācijas iespēju.”

(Kultūras kanons)

Jāņos dodas uz koncertiem, izrādēm. “Viņi vienkārši ir tālāk no senākiem rītiem. Notikumi viņus ieliek dinamiskā kustībā, tas ir pozitīvi, dod viņiem to, kas nepieciešams. Dažam Jāņi ir izklaidē, viņš tos tā izprot. Varbūt paies laiks, radīsies vēlēšanās pēc kā cita. Ir tādi, kuri neiesaistās, tātad viņiem tas nav svarīgi,” pārdomās dalās Piltiņkalna saimnieks un uzsver, ka viens gan ir skaidrs

- Jāņus nevar svinēt telpās, tikai dabā.

Līgots Piltiņkalnā ierodas ne viens vien, jo paziņas ieinteresējuši. Līgošana netiek popularizēta, kam te jābūt, atrod šo vietu. “Katrs svinēsīm tā, kā liek iekšējā vajadzība. Līgojot visi būsīm vienoti,” pārliecināts Ojārs Rode. □

Tūkstošgades Jāņi

Foto: NO ALBUMA

“Jāņi ir cilvēku vienotāji. Esam sociālas būtnes, gan sāpes, gan prieki ir jāizstāsta. Jāņi ir reize, kad sanākam kopā,” saka

Skrāģu kroga saimnieks, viens no Jāņu rīkotājiem Zosēnos Guntis Gailītis.

2000.gada Jāņi Zosēnos tūkstošiem cilvēku Latvijā aizvien

ir atmiņā. G.Gailītis atklāj, ka tikai pēc gadiem zosēnieši apjautuši, ka rīkojuši nevis parastos, bet pirmos tūkstošgades Jāņos.

“Toreiz Zosēni šķita mistiska, leģendām apvīta vieta, cilvēki brauca. Tas, kas notika, nav atkārtojams: bija opera “Baņuta”, kur darbība ir Jāņos; bija iesaistīti vairāki simti cilvēku. Ieradās Valsts prezidente. Pēc tam kopīga līgošana,” saka G.Gailītis.

2017.gadā uzstādīts liels laukakmens ar uzrakstu “Šeit senajā Tīrguskalnā pie Kāpurkalna Māras Svētezers Jaunpiebalgas Zosēnu pagastā vasaras saulgriežos. 2000.gada 23.jūnijā, pulcējās līgotāji no Latvijas novadiem un plašās pasaules, lai kopā ar Latvijas Valsts prezidentu Vairu Vīķi – Freibergu sagaidītu jaunās tūkstošgades pirmo Jāņu dienu.” □

Jāpalīdz saulei uzaust

EDGARS ŽĪGURS ir jaunpiebaldzēns, vēsturnieks, darbojas folkloras kopā.

“Jau gadus septiņus 21.jūnijā līgojam mājās, tad sabrauc tālāki līgotāji, bet 23.jūnijā ģimenes lokā vai, ja jauniešiem citi plāni, aizbraucam pie draugiem,” stāsta Edgars.

Tā kā 21.jūnijs ir darba diena, visi darbi jāpagūst pirms tam. Darāmā netrūkst. Apkārtnē jāapļauj, jānokrāmē, kas nevieta noliks, kartupeļi jāizvago, dārzeņi jāizravē, mejas jāatnes, mielasts jāgatavo, lai gan līgotāji nāk ar savu cienastu. Ja iznāk laiks, no kaimiņiem paņemam pienu un sienam sieru. Ja dzīvotu pa māju, pamēģinātu sabrūvēt alu, lai gan zinu, ka tas nav vienkārši,” pastāsta Edgars un piebilst, ka vēl pirms dažiem gadiem reti kurš līgoja 21. jūnijā, tagad aizvien vairāk. Arī kaimiņos dzirdamas dziesmas.

Pirms līgotāji sabrauc, Edgars cenšas nesteidzīgi izstaigāt laukus, pabūt dabā, salasīt Jāņu tēju. Pie mājas kalniņā vīri un puikas krauj ugunsgrāvu, piepalīdzot sevām un meitām, gatavo siena bumbas, ko laist no kalna.

“Līgotāji pagalmā nāk ar dziesmām, parādā nepaliekam, dziedam pretī. Līdz saules rietam katrs atrod, ko darīt, pastaigājas pa pļavām, pin vainagus, sapošas. Man svarīgi, lai mugurā būtu balts kreklis. Līgošana sākas ar saulrietu. Iedēdam ugunsgrāvu. Tas ir kā saules gaismas turpinājums, kā atblāzma. Dziedam, ejam rotaļās,” atklāj jaunpiebaldzēns un piebilst, ka kaimiņi katrs vairāk līgo savā pulkā, cits pie cita neiet. “Tradīcija, ka līgotāji iet no mājas uz māju, ir pārcēla cepurīti.” □

trūkusi. Katrs vairāk esam par sevi,” teic Edgars.

Pats zina vairākus desmitus Jāņu dziesmu. “Viens uzsāk dziesmu, citi piebiedrojas, dažreiz kāda melodija aizmirstas, cits atceras. Nav tā, ka jādāms, ko dziedāsim. Kad kļūst tumšāks, nolaizām no kalna uguns ratu, ejam peldēties dīķī, lai gūtu mundrumu un sauli sagaidītu ar dziesmām, rotaļām un dančiem,” stāsta Edgars.

Viņš uzsver, ka nav tāda Jāņu līgošanas apraksta, kas derētu katram. “Pašam jābūt svētku radītājam, veidotājam, nav jāgaida, ka kāds priekšā rādīs un darīs, jāiesaistās, jājūtas piederīgam. Pirms Jāņiem daudzviet tiek rīkotas ielīgošanas. Folkloras kopas dzied, iet rotaļās. Svarīgi ir iesaistīties, iejusties, nevis skatīties kā uzvedumu. Ja ne pirmajā reizē, varbūt vēlāk pašiem gribēsies sarīkot Jāņus ar dažādiem rituāliem. Ielīgošana ir kā izglītojošs pasākums un noteikti dod svētku noskaņu. Vismaz atgādina, ka Jāņi tuvu,” pārdomās dalās Edgars. Viņš atzīst, ka daudz iecienītie koncerti un izrādes Jāņos ir kā brīvās dienas piepildījums, izklaidē. “Ja cilvēkiem tie vajadzīgi, tādiem jābūt. Kaut nelielu Jāņu noskaņu jau dod,” uzsver jaunpiebaldzēns. □

Alum cita nozīme

Dzimtā iepriekšējās paaudzēs Jāņi nebija iedomājami bez pašu brūvēta alus. Tas ir laikietilpīgi un nav vienkārši.

Līgotāji nāca un dziedāja, un alum bija jābūt. ““Alu, alu, Jāņu tēvs! Tev ir mieži tīrumā” dzied līgotāji. “Alus bijis vairāk sirds nekā vēdera priekam, kā apliecina Piebalgā dziedātā līgo dziesma: “Labāk manu iesaliņu ciema cūkas apēdušas, nekā manu alutiņu bez dziesmām nodzēruši.” Gatavošanās alus brūvēšanai sākas jau iepriekšējā gada pavasarī, kad iesēj miežus,” atgādina sociālantropoloģe Agnese Cimdiņa.

Viņa pastāsta kādu stāstu no Piebalgas, kas atklāj Jāņu dziļo nozīmi, kā to jēga tika izjusta personiski. 70.gadu sākumā Piebalgā dzīvoja Jāņa tēvs, kurš Jāņu vakarā savā pagrabā pakārās, jo nebija alus, ar ko pacienāt

līgotājus. Viņš pratis brūvēt īpaši garšīgu alu, pasniedzis to stikla traukos, lai izjustu ne tikai garšu, bet arī redzētu, kā tas put un dzirkstī. Iedami no mājas uz māju, līgotāji ienāk sētā, dziedot prasa alu, bet tā nav, tā viņam bija traģēdija. Pats vairs nespēja sabrūvēt, radinieks bija solījis atvest no veikala, nebija izdarījis.

“Jāņiem darītais alus, kaut arī godāts kā dzēriens, piebaldzēnu stāstos drīzāk parādās kā metafora iesakņotai, morālai ekonomikā, jēgpilnības un vietas izjūtai, kas kulminējas Jāņu gadskārtas rituālajās gatavošanās un svinēšanas norisēs. Tieši rituālie aspekti alus darīšanā un patērēšanā palīdz to praktizētājiem saredzēt sociālo pasauli pilnīgāk nekā ikdienā, apcerēt savu vietu tajā, uzturēt sociālo kārtību un rast atbildes uz eksistenciāliem jautājumiem. Spilgti redzams, ka alus darīšana lauku sētā nepakļaujas tirgus ekonomikas loģikai, bet uztur kultūrsociālo jēgu. Alus darīšanā vairāk tiek dots, nekā gūts.

Piebaldzēns, savā sētā darot alu, iekodē darīšanā jēgu un nozīmi, tālab vērtība atklājas nevis kā ekonomiskās, bet kā kultūrsociālās dzīves sastāvdaļa, kas veidojusies sociālā pēctecībā. Alus netop par preci, bet par dziļi socializētu dāvanu jeb apmaiņas objektu. Ja nauda pret alus pudeli veikalā raksturo kalkulētas īstermiņa attiecības svešinieku starpā, tad kauss alus pret dziesmu – ilgtermiņa attiecības, sociālās kārtības atainojumu un morālās saistības. Tas palīdz saprast, kādēļ Jāņus bez sava alus ir grūti pārdzīvot. Tas izskaidro Jāņa tēva pakāršanos,” skaidro antropoloģe Agnese Cimdiņa un uzsver: “Alus kopā ar dziesmām – tā ir labsajūta, labbūtība, kas saistīta ar alus brūvēšanu, dalīšanos ar alu, dzeršanu. Katrs esam daļa no kopienas, un mēs dalāmies. Alus kā gardas dziras un jēgpilnas metaforas godināšana izskan ar īpašu bijību: “Balta nāca alus kanna, pār galdiņu līgodama. Kas bij goda dzērājiņis, tas nocēla cepurīti.” □

Lappusi sagatavoja **SARMĪTE FELDMANE**

Projektu finansē Mediju atbalsta fonds no Latvijas valsts budžeta līdzekļiem

MAF
Mediju atbalsta fonds

Mediju atbalsta fonda ieguldījums no Latvijas valsts budžeta līdzekļiem. Par saturu atbild projekta īstenotājs izdevniecība SIA Cēsu Druva”.

Vārda dienas JĀNOLIEK MALĀ

**Kaivēnietei LĪGAI
STEĶEI Jāņi ir gada
lielākie godi. Ar tiem
saistās bērības
atmiņas, Jāņos viņa
iepazīnās ar vīru Jāni.**

“Jāņu sajūtās dzīvoju visu gadu,” saka Līga. Viņas dzimtā puse ir Sēlija. Līga uzsver, ka tur visos laikos Jāņi svinēti ar vērieniem. “Lielajos šķūņos tika klāti galdi, godināja Jāņus un Līgas, pati jutos svarīga, bija liels ugunskurs, mūzika spēlēja, daudz dziedāja. Ejot uz līgošanu, varēja redzēt daudz jāņtārpiņu. Nu gan neatceros, kad pēdējoreiz būtu manījusī,” atmiņās kavējas kaivēniete.

Vienos Jāņos Līga kopā ar māsu un kaimiņu Annu tik daudz no pieaugušajiem dzirdējušas, ka pusnaktī zied paparde, nolēma to ziedēšanu ieraudzīt. “Pieaugušie mūs apsmēja, sievas cita citai piemiedza ar aci,” atceras Līga. Nodoms ir nodoms, tas jāisteno. Anniņai mājās aiz loga bija liels paparžu puduris. Lai nejausi nenokavētu vai neaizmigtu, meitenes uzlika modinātāja zvanu.

“Pienāca īstais brīdis, skatījāmies papardēs, un papardes ziedēja. Zeltītiem ziediņiem. Tagad saprotu, ka vienkārši gaismas tā sakrita un iedoma bija tik stipra, ka zeltītos ziediņus redzējām,” pēc gadu desmitiem ar smaidu stāsta Līga.

Vienos Jāņos draudzene Dace uzaicināja līgot Kaives pagasta

“Gropiņos”, viņas tēvs bija Jānis. “Svinēšana Piebalgā bija atšķirīga no tās, kāda bija Sēlijā, kur tā likās smagnējāka. Tik skanīgus, ar tādu vieglumu, humoru, Jāņus nebiju piedzīvojusi. Jāņa tēvs viesmīlīgs, omulīgs, dziedāšana, kamēr saule aust,” stāsta Līga. Par “Kalna Antēnu” Jāni draudzene bija stāstījusi. Viņi iepazinās. “Tā bija romantiska vasara. Kā jau dzīvē notiek, katram bija savs ceļš. Pēc 15 gadiem atkal Jāņos “Gropiņos” satikāmies, tā esam kopā,” klusi saka Līga.

Līga uzsver, ka svinēšana ir tikai vienu garu vakaru un rītu, bet gatavošanās vairākas dienas.

Viņa, tāpat mamma, vecāmmamma un vīramāte sien sieru. “Gatavošanās Jāņiem rada apcerīgumu. Atceros, kā katls sila uz plīts, kā bērni snaikstījāmies ap pīrāgiem, istabā vāzēs bija Jāņu zāles. Tagad atceros cilvēkus, kuru vairs nav, kā viņi darīja. Kopš Oltes Jānis ir kapos, braucam un aizvedam vainagu uz Leimaņu kapiem. Arī tas mums ir svarīgi, sakopjam tuvinieku atdusas vietas. Apkārtnē jābūt sakoptai, dārzam izravētam, bet diezin vai pēc lietiņiem varēs tikt vagās. Darba daudz,” teic Līga un piebilst, ka ikdienā grūti tikt vaļā no satraukuma, ka kaut ko nepagūš, ka vēl kaut kas nav izdarīts. “Atceros Oltes tēva mieru, viņš nekur nesteidzās, papļāva sienu, pakopa apkārtni, izmeta medu, un visam pietika laika. Iebrauca kaimiņi, pagaršoja alu, parunājās. Pirms viesu ierašanās viņam bija jāiziet pirts. Gadījās, ka līgotāji jau nāk, bet viņš baltā kreklā no pirts. Viss notika tādā rimtā plūdumā,” atceras Līga un atzīst, ka šodienas steidzīgais cilvēks nepadara vairāk, nemāk ļauties darbiem, notikumiem.

“Kalna Antēnos”, kā uzsver Līga, Jāņi ir radu, draugu un kaimiņu kopā sanāksana. “Tā nav tikai līgošana, arī laiks, kad atceramies, kā kādreiz līgojām, ar ko bijām kopā, un domājam uz priekšu,” teic Līga.

Līgotāji sabrauc palēnām, pilsetnieki iet pļavā, pin vainagus, kurš vēlas, iet pirti. Jānis ar vīriem krauj lielo ugunskuru Jāņa kalniņā. Sievas un meitas gādā cienastus.

“Pirms saules rietēšanas ejam uz klētiņu, tur glabājas pērno Jāņu vainagi. Ar tiem tiek aizdedzināts ugunskurs. Arī iepriekšējā gada Jāņu zāles atdodam ugunskuram. Ejot apkārt ugunskuram, dziedam: “Neguļu, neguļu Jāniša nakti...” Pirms pusnaktis no Ogres otra krasta ierodas Baložu ģimene, bērni, mazbērni. Vai nu ceļas pāri ar laivu, vai, ja upe izžuvusi, kājām. Nāk dziedādami. Mūsupusē līgotāji vairs no mājas uz māju nestaiģā, bet, kad Baloži nāk, ir šī brīnišķīgā sajūta, kā Skroderdienās.

Viena draudzene jau gadiem pusnaktī iet pēc pīlādžu zariem, tiem ir īpašs spēks un aizsardzības spējas. Mums arī tie paliek, glabājam līdz nākamajiem Jāņiem,” par līgo vakaru stāsta Līga un atzīst, ka noteikti varētu jau zināt vairāk Jāņu dziesmu, bet dziesmu neaptrūkst. “Dziedam, parunājamies, ieēdam, iedzeram, dažs vienkārši grib paklusēt un paskatīties ugunskurā. Ar dziesmām sasaukamies ar kaimiņiem. Pērno ap vieniem naktī uznāca liels negaiss, it kā biedējošs, bet tik skaists, ar pērkonu, zibeniem. Daba parādīja savu varenību. Jāņi ir kas netverams, it kā mums vārda diena, bet ir jāpiekāpjas lielo svētku priekšā. Jāņi ir pāri visam, tie nepieder tikai mums,” pārdomās dalās Līga

■LĪGOTĀJI. Jānis un Līga Steķi (no labās) kopā ar radiem.

Foto: NO ALBUMA

un pauž pārliecību, ka katrai ģimenei ir savi rituāli. “Jāņi nav tikai folkloras ansambļu izspēlēti svētki. Tie nav tikai entuziastu ziņā, tie ir tautas zemapziņā. Kad to, pašaprāt, izjūtu noker, katram savs brīdis. Jāņu sajūta ir mūsos, apzināti vai ne, bet ir. Kā svin vai svēti, var atšķirties, bet kā kopēja asinsbalss tie ir. Jāņi ir vislatviskākie svētki. Būtiskākais ir ļauties gada garākajai dienai, lai apņem smaržas, skaņas, esi dabā, saplūsti ar to,” pārdomas izsaka Līga.

No sava Jāņa kalniņa Līga un Jānis redz ugunskurus kaimiņu “Lācīšos”, “Vītiņos”. Starp kaimiņiem ir tāda kā sacensība, kura kalnā ugunskurs ilgāk degs. “Šķiet jau, ka mums deg visilgāk.

Ar visu lietu pērno vēl pusdienā ogles gailēja. Var jau uzcelt lielum lielu, bet izdeg ātri. Jāmāk sakraut,” lepna par savu Jāni saka Līga. Jāņu rītā Jānis viņai no tuvējās mežmalas atnesīs naktsvijoles un dos īpašo Jāņu buču.

Rīts “Kalna Antēnos” vienmēr sākas ar Latvijas karoga uzvilkšanu mastā.

“Jāņu dienā parasti ejam uz upmalu, tur ir lapene, peldvieta. Kam nav bail no aukstā ūdens, peldas, kāds pamakšķerē. Dažkārt izbraucam ekskursijā pa Piebalgu, lai izbaudītu dabu vasaras kulminācijā,” pastāsta Līga Steķe no Kaives pagasta “Kalna Antēniem”.

Lai uz katra kalna ugunskurs

“Visi jau zina, ka latvieši svin Jāņus, kad ir gada īsākā nakts, tā gribam domāt, bet diemžēl daudzi svin neiedziļoties. Nevaram naivi domāt, ka paražas pastāv pašas par sevi un tās nemainās. Tradīcijas nav statistiskas, mainās to nozīme. Jāņu tradīcijas atšķiras arī novados, kaut vai Latgalē dzied “rūto”, nevis “līgo”, vienā novadā uguni kurina mucā, citā kur ugunskuru kalna galā. Vieni aplīgo sētas, laukus, pagalmus, paši dara alu, citi to nopērk veikalā, vēl citi brauc uz kūrortiem - katrs dara citādāk. Mums patīk domāt par Jāņiem kā latviešu svētkiem, bet tos svin arī citas tautas,” saka sociālantropoloģe Agnese Cimdiņa.

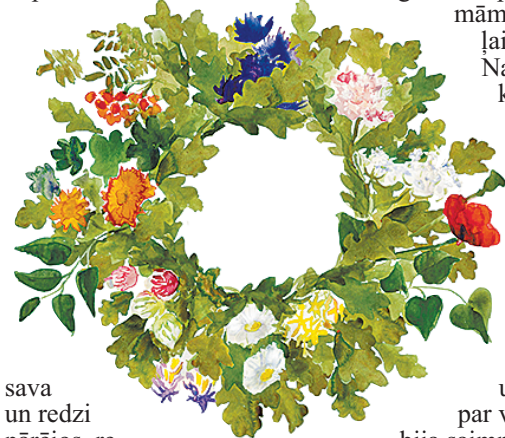
Viņa ir piebaldzēniete. Mamma ir no Jaunpiebalgas, tēvs no Vecpiebalgas, un bērības atmiņas saistās ar Jāņiem pie vecvecākiem. “Man bijusi laime izaugt vidē, kur gluži kā dainās varēja redzēt, kā gatavojas Jāņiem. Ir jāsakopj sēta, jānoslauka pagalmi, lai neapdzied

par nevīžību, tiek siets siers, darīts alus, ar meijām rotāta māja. Vainagus pinām arī govīm, cūkām,” stāsta Agnese un uzsver, lai svētkos justos labi, būtiskākā ir gatavošanās.

Dzimtā vienmēr bijuši lieli dziedātāji, un Jāņi nav iedomājami bez dziesmām. Jāņus izjūtu arī kā pienākumu dzimtas pēctecībai, Piebalgai, saviem bērniem. Kā Māris Melgalvs rakstīja: “Tik cik būs uguņu uz katra kalna, tik mēs arī šeit dzīvosim.” Jāņi jāsvin, bērniem jāredz, kā mēs to darām. Līgošana Piebalgā man ir latviskuma izpausme. Tā ir saplūšana gan ar dabu, gan dzimtu – iepriekšējām paaudzēm un tiem, kuri līdzās, saplūšana ar dziesmu, sajūta, ka esi īstajā laikā un vietā, esi daļa no Latvijas, kas turpināsies manos bērnos un tālāk. Šīs sajūtas man devuši Jāņi bērībā. Ja man jāraksturo dzimtas stiprums un spēks, tad visi esam ar Jāņu vainagiem galvā. Ja vizualizēju Jāņus – vainagi, ugunskurs, dziesmas. Ap Jāņu laiku šīs izjūtas ir tās spēcīgākās, ir laime šo pēctecību nodot saviem bērniem,” pārdomās dalās

piebaldzēniete un uzsver, ka Jāņos nekad nepietrūkst smieklu un dziesmu. Kaimiņu ierašanās ir svētku kulminācija, tad vienmēr dzirkstī liksmība.

Arī pandēmijas Jāņos bija prieks redzēt ugunskurus uz kalniem. Tā tik patīkama sajūta, sēdi pie

sava un redzi pārējos, redzi, kā aiz otra kalna noriet saule. No mūsu Jāņa kalna vienmēr skan dziesmas, jo visu laiku dziedam. Arī draugi ir iemācījušies dziesmas, ko man iemācīja vecvecāki. Viņi bija lieli dziedātāji, īpaši mammas tēvs. Mums ir rotaļas, ko izspēlējam. Kaut allaž ir daudz bērnu, iesaistās arī pieaugušie, un tas ir tik pašsaprotami.

Neviens līdz saullēktam negul, ir jūtams sagurums ar pozitīvas enerģijas devu. Esi spēcīgāks gan ar kopā būšanu, gan dziesmām, tas liek sajūties daļai no spēcīgas dzimtas. Nav būtiski, cik esam kopā, ja neizdziedi, kaut kas būtisks ir atņemts, jūties nabadzīgāks, ievainojamāks. Dziedi jau, lai nevis kādu iepriecinātu, bet sevis dēļ. Ir sajūta, ka topi bagāts, esi stiprs, esi stiprā vietā,” izjūtās dalās piebaldzēniete un piebilst: “Domāju par vecvecākiem. Viņiem bija saimniecības, darba ikdienā netrūka, bija pārguruši, bet līgots tika ar vitalitāti. Vienmēr pašu cepta maize, darīts alus, siets siers, balti krekli. Var padomāt, ka neko citu nedarīja, kā gatavojās Jāņiem.”

Agnese Cimdiņa uzsver, ka nav vajadzīga pamācība, kā līgot. “Piniet vainagus, kuriniet ugunskurus, dziediet. Jāņu svinēšana nav skatīšanās, kā to dara citi. Tie ir kopā darīšana un svinēšana. Tur arī tas spēks,” saka piebaldzēniete un atgādina, ka Piebalgas kā sociālas vietas raksturs izskan teju katrā Piebalgas Jāņu kalnā, kur vēl un vēlreiz izskan:

“Lai es braucu, kurp braukdams, līgot braucu Piebalgā.”

Lappusi sagatavoja
SARMĪTE FELDMANE

Projektu finansē
Mediju atbalsta fonds
no Latvijas valsts
budžeta līdzekļiem

MAF
Mediju atbalsta fonds

Mediju atbalsta fonda ieguldījums no
Latvijas valsts budžeta līdzekļiem.
Par saturu atbild projekta īstenotājs
izdevniecība SIA Cēsu Druva”.